

Nieuwsbrief 16 augustus 2019

Estafettestaking in Zimbabwe

Uit interview in Trouw met Peter Mutasa

Op vrijdag begint er een estafettestaking en demonstraties in Zimbabwe. Militairen en oproerpolitie dreigen hard op te treden. ‘Nu al is een enorme politiemacht op de been.’

Oproerpolitie en militairen sloten gisteren de grote steden in Zimbabwe af, waaronder de hoofdstad Harare. De oppositiepartij, Movement for Democratic Change (MDC) en de overkoepelende vakbond ZCTU hebben voor vandaag en voor een deel van volgende week stakingen en demonstraties afgekondigd uit protest tegen de ineenstorting van de economie. Ze houden president Emmerson Mnangagwa verantwoordelijk. De regering kondigde bikkellhard optreden

De voorzitter van de vakbeweging ZCTU, Peter Mutasa, vreest ongekend geweld tegen demonstranten en stakers. Zelf is hij het land ontvlucht met zijn familie. “Ik kreeg in aanloop naar het protest verschillende dreigbrieven met kogels van veiligheidsdiensten. Ik werd overal gevolgd. Mijn gezin is niet meer veilig. Er is mij ernstig aangeraden het land te verlaten”, zegt Mutasa over de telefoon vanuit een schuilplaats ergens in Afrika.

Zie hieronder voor hele interview

Persverklaring ZCTU

Het Zimbabwe-congres van vakbonden (ZCTU) is geschokt door berichten over de aanhoudende barbaarse ontvoering en marteling van burgerlijke en politieke activisten die doen denken aan het Mugabe-tijdperk.

Uit rapporten blijkt dat de meesten uit hun huizen worden ontvoerd door gemaskerde zwaarbewapende mannen die hen martelen en dumpen.

De ZCTU veroordeelt krachtig deze barbaarse daad die bedoeld is om angst aan te wakkeren bij Zimbabweanen en activisten. Zoals eerder dit jaar opgemerkt door de ZCTU, komen deze ontvoeringen op een moment dat de verdwijning van activist in NAZI-stijl, Itai Dzamara, nog vers in ons geheugen zit. We eisen een grondig onderzoek naar de nieuwste ontvoeringen en degenen die schuldig zijn bevonden, moeten worden gestraft.

Publieke sector vakbonden in Swaziland / eSwatini gaan staken op 16 september 2019, als ze daarvoor toestemming van de rechtbanken kunnen krijgen.

Swaziland wordt geregeerd door absolute monarch Koning Mswati III en is geen democratie en industriële actie kan worden gestopt door het Industriële Hof.

De vakbonden zijn in een langlopend geschil verwickeld over loonsverhogingen om de stijging van de kosten van levensonderhoud te dekken. Ze hadden de staking vorig jaar al aangekondigd en opnieuw gepland in januari 2019, maar de industriële rechtbank oordeelde

dat het ‘politiek’ was, omdat de staking betrekking had op de slechte omgang van de regering met de economie.

De regering zegt zich geen verhoging te kunnen veroorloven. Vorige maand bevestigde het Industrial Court dat de staking illegaal was, maar merkte het in zijn arrest ook op dat een staking die alleen werd opgeroepen om hogere lonen te krijgen dat niet was.

Tijdens een vergadering op dinsdag (6 augustus 2019) besloten vier vakbonden als de Public Sector Associations (PSA) over de datum. Het waren de National Public Service and Allied Workers Union (NAPSAWU), Swaziland National Association of Teachers (SNAT), Swaziland Nurses Association (SNA) en het Swaziland Government Accountants Personnel (SNAGAP).

Na de bijeenkomst vertelde SNAT-secretaris-generaal Sikelela Dlamini aan de Times of Swaziland dat de PSA zich zou laten leiden door de uitspraak van het Industrial Court en nieuwe aankondigingen zou voorbereiden en uitbrengen voor de stakingsactie die gepland staat voor 16 september 2019.

De vakbonden plannen ook een reeks andere acties in de aanloop naar de staking.

De krant voegde eraan toe: ‘Dlamini benadrukte toen waarom ze besloten om deel te nemen aan de voorgestelde industriële actie. Hij zei dat de overheid niet bereid was om hen de 14,5 procent terug te betalen die was geërodeerd door de inflatie van hun salarissen tijdens de boekjaren 2017/18 en 2018/19. Hij zei dat in het boekjaar 2017/18, de erosie, 7,85 procent was, terwijl dit in het jaar 2018/19 6,55 procent bedroeg.

Kom in actie voor 3 Chinese collega's

Drie Chinese arbeidsrechtactivisten Yang Zhengjun, Wei Zheli en Ke Chengbing zijn opgepakt voor het runnen van de website “New generation”. Daarop delen ze verhalen van werknemers van wie de rechten worden geschonden. De drie activisten hielpen werknemers die ziek waren geworden na het inademen van stof. Sinds begin dit jaar zitten de drie activisten gevangen op een geheime locatie, zonder contact met hun familie of advocaat. Er zijn grote zorgen dat ze daar worden mishandeld. Steun de actie van Amnesty, via onderstaande link.

https://secure.amnesty.nl/urgentaction/Yang-Wei-Ke?id=84711&email=bertgiskes%40hotmail.com&utm_source=EA_bev_mail&utm_medium=email&utm_campaign=hongkong&utm_content=20190814

uit: Solidariteit

Tien jaar vakbondsstrijd in de door Israël bezette gebieden op de West Bank

Obstakels en successen

WAC-MAAN

Het onafhankelijke vakbondscentrum WAC-MAAN heeft een uitvoerig verslag uitgebracht over tien jaar strijd en organisatie door Palestijnse arbeiders werkzaam op de Israëlische nederzettingen in de Westelijke Jordaanoever; in

het bijzonder de industriële zone Mishor Adumim ten oosten van Jeruzalem. Hier een samenvatting.¹

Het verslag geeft een overzicht van de vakbondsactiviteiten van WAC-MAAN in de periode 2007-2018. Het is 13 juni 2019 gepresenteerd tijdens een conferentie in het Confederation House in Jeruzalem. Aanwezig waren tientallen arbeiders die het baanbrekende vakbondswerk leidden in onder meer de Zarfati Garage (busbedrijf), N.A. Metal Industries en een wasserij in Jeruzalem.² Tot de deelnemers aan het forumdebat behoorden de directeur van WAC-Maan en schrijver van het verslag *Assaf Adiv*, de advocaat van de bond en een vertegenwoordiger van Btselem, de NGO voor mensenrechten van Palestijnen in de bezette gebieden.

Rechteloze arbeid

Ongeveer 30.000 Palestijnen werken in de nederzettingen en de nabijgelegen industriële zones. Zij doen dat onder uitbuitende arbeidsvoorwaarden in de industrie, landbouw, dienstverlening en handel. Hun baan is afhankelijk van een werkvergunning en kent vaak geen loonstrook, ongevallenverzekering, pensioenvoorzieningen en ziekte-uitkering. Het loon ligt onder het minimum en een werkzekerheid ontbreekt.

In deze situatie zijn geen veranderingen van belang gekomen, ondanks de uitspraak van het Hoog Gerechtshof van 2007 die bepaalde dat Palestijnen in dienst van Israëliische ondernemers onder de arbeidswetgeving van Israël vallen en daartoe behorende rechten. De meeste ondernemers in de bezette gebieden negeren deze bepaling, Het hoge werkloosheidspercentage in de gebieden van de Palestijnse Autoriteit [Staat Palestina] en de lage lonen die Palestijnse ondernemers betalen, dwingen Palestijnen alles te doen om aan werk te komen, zelfs als dat de aanvaarding betekent van de zware arbeidsomstandigheden.

Recht op organisatie

Het verslag bestaat uit drie delen. Het eerste bespreekt de geschiedenis van de bezette industriële zones, de resultaten van de Oslo Akkoorden van 1993, de economische omstandigheden in de gebieden van de Palestijnse Autoriteit en de loonverschillen met de Israëliische arbeidsmarkt. Het tweede deel gaat over de genoemde bepaling van het Hoog Gerechtshof (2007) en de invloed ervan in de praktijk. Het derde beschrijft de inspanningen van WAC-MAAN om de Palestijnse arbeiders in de zones te organiseren, zowel de succesvolle als de mislukte. Van de Salit steengroeven in 2009 tot de collectieve arbeidsovereenkomst bij de Zarfati Garage na vier jaar strijd.

(Ter zijde, niet opgenomen in het verslag: de twee recente initiatieven tot collectieve onderhandelingen met nieuwe ondernemers in de zone Mishor Adumim.)

In het verslag komt duidelijk naar voren hoe uniek het basiswerk van WAC-MAAN al jaren is. Het feit – sinds 1967 – dat de Israëlische bezetting van de betrokken gebieden in strijd is met internationale wetgeving, lost echter de vraag niet op hoe de exploitatie en schending van de rechten van duizenden arbeiders zijn te voorkomen. Benadrukt dient te worden dat de totale controle door Israël over de bezette gebieden het Palestijnse vakbonden en organisaties fysiek en wettelijk onmogelijk maakt arbeidersbelangen te behartigen. En dat terwijl de Israëlische vakbonden geen enkele belangstelling tonen om de Palestijnen die in deze gebieden leven, in vakbonden te organiseren.

De beslissing om de Palestijnse arbeiders in de bezette gebieden te organiseren, toont de sterke oriëntatie van WAC-MAAN op een democratische 'agenda' van gelijkheid en de strijd tegen de Israëlische bezetting. WAC-MAAN is ervan overtuigd dat Palestijnse arbeiders, geconfronteerd met discriminatie en uitbuiting, in alle opzichten aanspraak kunnen maken op mensen- en arbeidsrechten – ongeacht de politieke schikkingen over het Israëlisch/Palestijns conflict, ongeacht de toekomst van de bezette gebieden.

Interview Peter Mutasa

Estafettestaking in Zimbabwe: ‘Ik vrees een massieve repressie’

Uit Trouw, 16 augustus

Vakbondsvoorzitter Peter Mutasa. Beeld Jean-Pierre Jans

Op vrijdag begint er een estafettestaking en demonstraties in Zimbabwe. Militairen en oproerpolitie dreigen hard op te treden. ‘Nu al is een enorme politiemacht op de been.’

[Erik van Zwam](#) 16 augustus 2019, 10:00

Oproerpolitie en militairen sloten gisteren de grote steden in Zimbabwe af, waaronder de hoofdstad Harare. De oppositiepartij, Movement for Democratic Change (MDC) en de overkoepelende vakbond ZCTU hebben voor vandaag en voor een deel van volgende week stakingen en demonstraties afgekondigd uit protest tegen de ineenstorting van de economie. Ze houden president Emmerson Mnangagwa verantwoordelijk. De regering kondigde bikkellhard optreden aan..

De voorzitter van de vakbeweging ZCTU, Peter Mutasa, vreest ongekend geweld tegen demonstranten en stakers. Zelf is hij het land ontvlucht met zijn familie. “Ik kreeg in aanloop naar het protest verschillende dreigbrieven met kogels van veiligheidsdiensten. Ik werd overal gevolgd. Mijn gezin is niet meer veilig. Er is mij ernstig aangeraden het land te verlaten”, zegt Mutasa over de telefoon vanuit een schuilplaats ergens in Afrika.

In januari zijn bij soortgelijke protesten in Zimbabwe dertien doden gevallen en honderden mensen mishandeld. Wat verwacht u nu?

“In de aanloop van de stakingen en protesten zijn al zes actieleiders ontvoerd en zwaar mishandeld. Ik verwacht nog meer ontvoeringen, martelingen en ik vrees een massieve - repressie. Die intimidatie wordt alleen maar erger.

“Inmiddels worden de grote steden afgegrensd om te voorkomen dat mensen van het platteland erheen gaan. Nu al is er een enorme politiemacht op de been. De regering sluit het gebruik van geweld niet uit.

“De minister van defensie was heel duidelijk. Hij zei dat militairen getraind zijn om te doden. Dat zegt hij openlijk. Hij wordt hierin gesteund door andere ministers.”

Waarom dan toch dit risico lopen?

“Mensen hebben weinig opties meer. Arme mensen gaan dood van de honger. We moeten protesteren voor verandering, ook al krijgen we te maken met geweld van politie en militairen. De oppositiepartij, MDC en de vakbonden werken samen op politieke, sociale en economische thema's. Mensen herkennen zich hierin en zullen massaal de straat op gaan en het werk neerleggen. De internationale gemeenschap zal moeten interveniëren, anders gaan er veel doden vallen de komende dagen in Zimbabwe.”

Hoe slecht is de situatie voor gewone Zimbabweanen?

“De eerste levensbehoeften zijn onbetaalbaar geworden. Brood is zo duur geworden dat het een gemiddeld maandsalaris kost om elke dag een brood voor je gezin te kopen, en dan kun je niets anders meer bekostigen. Brood is dus onbetaalbaar voor de gewone man.

Lege broodschappen in een supermarkt in Harare. Brood is onbetaalbaar geworden in Zimbabwe. Beeld EPA

“We hebben ook achttien uur per dag geen elektriciteit. Gas of stookolie om mee te koken is te duur. Medicijnen zijn er niet meer of zijn onbetaalbaar. Alles wordt gekocht in Amerikaanse dollars, maar onze salarissen worden betaald in Zim dollars. Het gat tussen die twee valuta's wordt steeds groter en de lonen stijgen niet.”

Wat doet dat met de inflatie?

“De officiële inflatie bedraagt dit jaar al 175 procent, officieus is het zeker 500 procent. De regering heeft nu verboden om inflatiecijfers te publiceren in Zimbabwe. We mogen het niet meer weten.”

Dat is toch niet houdbaar?

“Klopt, je kunt nauwelijks meer spreken van een economie in Zimbabwe. Omdat er nauwelijks elektriciteit is, liggen bedrijven vrijwel stil of sluiten ze de deuren. Werknemers worden massaal ontslagen. Dit is inderdaad onhoudbaar.”